

Ptička gradita gnezdece

Ilustriral Žnidaršič Anton

Bila je to zadnja Tinčetova pomlad pred šolo. Mamika mu pravi včasih ob nedeljah, da ga bodo jeseni peljali v šolo in takrat da se bodo lepi prosti dnevi baje nehali zanj. Tinče pa ob teh besedah ni nič dosti potrli. On misli po svoje: šola! Teda j bo šel vsaj od hiše, zdaj pa mora biti ves dan kot pripet doma. Že rano zjutraj odidejo: mamika, atek in sestra, ki je lani zapustila šolske klopi. Odidejo na delo. Vseposvod so oživele gorice, režejo trsje, nosijo gnoj v gorico in kopljejo.

»Doma bodi in se nikamor ne gani! Zakleni se v hišo, da ne bo kak tat česa odnesel!« mu zabiča mamika sleherno jutro pred odhodom.

Tinče ždi ves ljubi dan za zaklenjenimi vrati v hiši. Piše s koščkom trdega kamenčka po tablici črtice, ravne in poševne, kakor mu je to pokazala zjutraj sestra Micka, ki se na take stvari že razume. Gorje, če ne bo do večera napolnil tablice s to nalogo! Tepen bo in še večerje ne bo dobil.

Piše in piše: Tako težko je voditi kamenček po tablici, ko zunaj kliče zlata pomlad in trka ptičje petje na okno. Za hip Tinče odloži tablico. Skozi okno udarja krik in smeh otrok s sosednjega brega. Gruča se jih je nabrala in zdaj hodijo po laz u ter trgajo prve drobne in dišeče vijolice. Hudo je Tinčetu, da bi se razjokal. To pisanje iz dneva v dan, ko se zunaj smeje pomlad s toplim vetrom in vonjem prvega cvetja, ga žalosti. On ni za to, da bi priklenjen ob mizi sedel in pisal. Njegovo srce vpije po prostosti: zeleneči lazi in pisani metulji ga kličejo.

Spet črta naprej, da bi čimprej napolnil tablico. Nenadoma mu roka omahne. Dva drobna ptička sta sfrfotala mimo okna. Dvigne se, skobaca na klop ob oknu in potisne drobno glavico med železne križe. O, saj še sedita na obrajdah! Tam sta, blizu lesene hišice z okroglo veho, ki jo je Tinčetov oče pritrdil na drog, da bi si ptički napravili v njej svoje gnezdece!

Vrtela in skakljala sta v svojem pepelasto sivem perju in se ogle dovala na vse strani. Bliže k hišici sta se pomikala.

Tinče je mirno ždel pri oknu in ju opazoval. Vsak njun gib je spremljal. Kar zavriskati je hotel, ko je naposled eden izmed ptičkov smuknil skozi veho v hišico. Trenutek nato se je že spet pojavil z glavico kukajoč iz nje. Drugi je sfrčal na streho hišice in tako sta se z drobnim čivkanjem pomenkovala. Nato sta oba izginila v kletki in ko sta sfrčala nazaj na obrajde, sta veselo žvrgolela.

Tinče še svoj živ dan ni slišal tako lepega ptičjega čebljanja: kar na vso prejšnjo žalost je pri tem pozabil, nič več ni čutil samote. Veseli se je z drobnima stvarcama, kakor bi bila pela le njemu. Ko je iz hišice vrgel svoj pogled proti obrajdam, sta ptička odfrčala. Koprneče Tinčetove oči so romale za njima, srce ju je klicalo nazaj — —

Ni se premaknil od okna. Pričakoval je njunega povratka. Na tablico in kamenček, ki sta ležala na mizi, je pozabil.

»Frrr-frr — — —« Že sta bila spet pri hišici. A kaj je to? Kakšna vendar sta? Gleda ju in gleda, kako se približujeta hišici. Naposled vidi, da držita v kljunčkih drobne slamice. Zvlekla sta jih v hišico in nato spet odhitela. Vedno znova sta se vračala s polnimi kljunčki: prinašala sta slamico za gnezdece.

Tinčetu sta se drobna ptička zasmilila; kako se vendar mučita z nabiranjem in znanjem teh slamic. Bog vedi, kdaj bosta znesla toliko, da bo za gnezdece dovolj!

Nenadoma se je Tinče pognal od okna in poveznil na glavo raztrgan klobuček. Skrbno je zaklenil lojpnna vrata in navezal ključ za trakove svojega zakrpanega predpasnika. Pognal se je po lazcu navzdol, kolikor so ga nesle noge.

Tople žarke je sipalo popoldansko sonce; med drobno, komaj zelenečo travo, so dišale prve vijolice, v grmovju ob meji je cingljala rumeno cvetoča leska in marljive čebelice so brenčale po njej. Svilene mačice so posedle na drobne vejice in ptiči so se spreletavali z drevesa na drevo. Oživljajoč dih je puhtel iz prebujajoče se zemlje.

Daleč spodaj, že skoraj na dnu grabe, je Tinče natrgal suhe, drobne travice in rumenega, žametastega mahu. S polnimi rokami je stopical v strmi breg in sopihal.

Doma je splezal na obrajde, od koder je dosegel ptičjo hišico. Ko sta oba ptička odfrčala, je potisnil mahu in drobne trave skozi veho, da je štrlela še na pol ven. — Mogoče pa jo bosta ptička hotela imeti za gnezdece, si je mislil. Kaj bi se revčka sama tako mučila!

Ves zadovoljen, da ju je presenetil, se je spet zaprl v hišo in ju pričakoval pri oknu. Radoveden je bil, kaj bosta počela, ko bosta prifrčala nazaj.

Prvi, ki je prihitel, je hotel kar smukniti v hišico in je komaj v zadnjem trenutku opazil spremembo. Pognal se je na obrajde in se zibal ter ogledoval na vse strani. Ko je prinesel svoj tovor še drugi, sta dolgo ogledovala travico, ki je iz vehe molela. Krog in krog hišice sta se spreletavala, se za hip pognala na streho, pa spet odletavala proč. Naposled je le eden prav bojazljivo in hitro pokukal v hišico in spustil slamo noter. Opogumil se je in zacvrčal. Nato je izginil v hišici in vlačil vanjo travico, ki jo je prinesel Tinče. Skoraj do večera je imel dela z njo.

Rdečkasta zarja večernega neba je prelila pokrajino. Iz nekaterih hiš se je proti nebu kot droben curek vlekel sivkast dim. Nekje v grabi so kričali otroci. Tinče se je šele tedaj spomnil na svojo tablico in nalogo, ki je ni napravil. Iz vseh kotov hiše se je že kradel mrak ...

Že v temi so se domači vrnili z dela. Sestra Micka ga je spraševala, zakaj ni napravil naloge. On pa ji ni nič odgovoril. Molčal je kot grob.

»Potepal se je spet! Potepal! Saj vidite, da ima blatne hlače,« ga je zatožila očetu.

»Jutri ga bomo zaklenili v hišo, da ne bo mogel na potepanje,« je oče zabičal.

Tinče se je s to razsodbo zadovoljil. Da le tepen ni bil! Resnice pa si ni upal povedati nikomur.

Res so ga zaklenili naslednjega dne v hišo in sestra mu je naložila spet nalogo. Kljub temu je on ves dan slonel ob oknu in spremljal ptička ob vsakem poletu. Le da jima na pomoč ni mogel, ker je bil zaklenjen med štiri tesne stene.

»Zakaj nisi napisal naloge?« ga je sestra spet spraševala pred večerjo. »Kaj si delal ves dan?«

Spet si ni upal odpreti ust. Srce pa mu je bolj veselo utripalo, kot če bi deset nalog napisal.

»Le povej, Tinče! Saj se ti ne bo nič zgodilo!« so mu prigovarjali mamika.

»Gledal sem, kako sta si nosila ptička v hišico za gnezdece,« je boječe priznal.

»A, tako! Vedela sem, da si bil priden doma,« so mu dejali mamika in ga pobožali po kuštravi glaviči.

Naslednje dni ga niso več zaklenili v hišo. Tudi ptička nista več nosila za gnezdece — — —

Polda Tone

Prva piščalka

Toplo sonce je izvabilo otroke na Stovičje. Prisojna stran je že odkopnela. Kurjice so pogledale izpod grmovja in se čudile rdečemu resju. Veter je pozibaval grmovje in stresal vrbe, da se je iz mačic usipal cvetni prah.

Samotne čebele so se preletavale na resju. Zakoparjevi otroci so se igrali na Stovičju.

Dolge grive suhe trave so bile poležane od snega. »Kakor lasje na razkuštranih glavah!« je uganila Jerica.

Minca ni mogla verjeti. Ko pa je Jerica spletla šumečo travo v debele kite, ji je tudi Minca morala pritrditi: »Kakor glavice!« — Potem sta dolgo čepeli ob njih: opletali sta jih, pa spet razkuštrali. Tudi lasali sta jih, če se jima je zdelo, da so poredne.

Še v čisljih nista imeli bratca, ki je sedel nekoliko nad njima, pod očetovo brezo.

Dolgo sta se sestrici veselili ob svojih otrocih. Pa si je Minca izmislila, da so vsi otroci kratko pristriženi. Le njena dekleta naj bi nosila dolge lase! Ne! Ostriči jih mora! In Jerica seveda tudi.

»Jakec! Posodi nama nožek!« Stekli sta k njemu.

»Sam ga rabim.«

»No, daj!«